

A győri bencés gimnázium története az 1944-től 2021-ig terjedő időszakban

A tanév végi évkönyvek (beszámolók) tükrében

(Tóth István Konstantin)

Bevezetés

Jelen sorok szerzője nem történész, de rendkívüli módon érdeklő iskolájának története, ahol pályája megkezdése óta, több, mint harminc éve dolgozik. Célom, hogy a későbbi történészi feldolgozáshoz inspirációkat adjak, amit alaposabb levéltári adatolással lehet kiegészíteni. Jó lenne, ha egy ilyen kiadvány az iskola 2026-ra, az iskola alapításának 400. évfordulójára megjelenhetne. Forrásként elsősorban a kéziratos formában létező tanév végi beszámolók, jegyzőkönyvek szolgáltak. Nem árt megjegyezni, hogy az 1948-tól nagyjából 1990-ig terjedő időszakban nem is jelenhettek meg nyomtatott kiadványok. 1948-ig az iskolák kötelező jelleggel nyomtatott évkönyveket adtak ki. 1950 után gépírással létező évkönyvek állnak rendelkezésre, amelyeknek elvileg négy hivatalos példánya létezik: egyet kapott az Állami Egyházügyi Hivatal, egyet a fenntartó Pannonhalmi Főapátság, egy példány illetve a Katolikus Iskolai Főhatóságot és természetesen egy példányt elhelyeztek a gimnázium irattárában.

A „győri bencés gimnázium” elnevezés egy korszakonként változó megnevezésű intézményt takar. Röviden ezt is érdemes áttekintenünk. 1944-ben a *Pannonhalmi Szent Benedek-Rend Győri Katolikus Czuczor Gergely Gimnáziuma*, mivel 1945-ben általános iskolát is létre kellett hozni, 1948-ig *Pannonhalmi Szent Benedek-Rend Győri Katolikus Czuczor Gergely Gimnáziuma és Általános Iskolája*, majd két évig *Állami Czuczor Gergely Gimnázium*, 1950-től *Győri Szent Benedek-Rendi Katolikus Czuczor Gergely Általános Gimnázium*, 1960-tól *Győri Szent Benedek-Rendi Katolikus Czuczor Gergely Gimnázium*, 1964-től *Győri Czuczor Gergely Bencés Gimnázium*, illetve *Czuczor Gergely Bencés Gimnázium és Diákotthon*, majd 2004-től a jelenleg is érvényben lévő törvényi előírásoknak megfelelően *Czuczor Gergely Bencés Gimnázium és Kollégium*. 2012-től a Pannonhalmi Főapátság helyett a győri Szent Mór Bencés Perjelség az iskola fenntartója.

Érdemes itt megjegyezni, hogy Czuczor Gergely nevét az 1921/1922. tanévtől viseli az intézmény, ugyanis a Vallás- és Közoktatási Minisztérium (115145/920. – 1921. május 28.) június 30-i

határidővel kérte az iskolák fenntartóit, hogy a magyarországi gimnáziumokat jeles személyiségekről nevezzék el. Főapáti kérésre a győri gimnázium igazgatója három nevet terjesztett fel: gr. Batthyány Lajos, Czuczor Gergely és Jedlik Ányos. Ezek közül a főapát Czuczor Gergelyt választotta, nagy valószínűséggel felvidéki születési helye és komáromi kötődése miatt, hiszen a komáromi bencés gimnázium ekkor már Csehszlovákia területére esett, és így akarhatta kifejezni az anyaország kötődését és kiemelt figyelmét a határon túlra került magyarok iránt.

A korszakot bemutató írás tagolásaként az igazgatók működési idejét veszem alapul az alábbiakban, mert általában egy-egy új igazgató működése megfeleltethető egy-egy új korszaknak, gondolkodásmódnak.

1.) Dr. Holenda Barnabás igazgató (1938 – 1948 és 1950 – 1963)

A) Első korszak 1943-tól az iskolák 1948-as államosításáig

Holenda Barnabás 1938-ban vette át az iskola igazgatását. A magyarországi hangulat ekkor bizakodó volt, hiszen az első bécsi döntés előtt remény volt arra, hogy politikai rendezés eredményeként magyarul beszélő területeket kapunk vissza a szomszédos országtól. A bencéseket elsősorban a komáromi gimnázium újra Magyarországhoz kerülése érintette. Pár év múlva azonban a háborús körülményekkel kellett szembesülni. Az 1943/1944. tanév a V.K.M. 9222/1943. sz. rendelete alapján november 3-án kezdődött meg. Ennek oka valószínűleg az 1943. januári doni katasztrófa és a hadseregben szolgáló pedagógusok nagy száma lehetett. Az 1943/1944. évkönyv szövegének háttéréből ki lehet olvasni a szabályos iskolaévhez szokott igazgató aggodalmát a történetek miatt, ugyanakkor a normális iskolai rend fenntartása mindennél fontosabb volt.

„A tan-ker. főigazgatótól azt az értesítést kaptuk, hogy vagy esetleg csak 5 hónap lesz az iskolai év, vagy a kat. tan. főigazgatóság 6 hónapos iskolaévvvel számolt. A szaktanárok ezért megbeszélték egymás között, hogy mit kellene egészen elhagyni és mit megrövidíteni az anyagból. Ezek alapján minden tárgyból két tervezet készült (5 hónapos és 6 és 1/2 hónapos iskolai év számára) és ezt a módszeres értekezleten megbeszélés tárgyává tettük.

A pótbeírás október 29-én volt, november 1-én Veni Sancte és november 3-án megkezdődött a rendes előadás. Az idén is vendégül láttuk iskolánkban délutánonként az állami leánygimnáziumot, amelynek épületében kórház van. „

A diákok lelkigyakorlata is a szokásos módon volt meghirdetve. legalábbis az évkönyvi beszámoló szerint:

„Március 22-től 25-ig tartott az ifjúság lelkigyakorlata. Az alsó osztályosoknál Kemény Dózsa pannonhalmi gimnáziumi tanár, a felsősöknél páter Hegedűs Honor kármelita atya tartotta a beszédeket. Ugyancsak ő a szülők számára is tartott naponként egy szentbeszédet.

A lelkigyakorlat közepén a vidéki tanulóknak felsőbb rendelkezésre haza kellett menniök, így csak a győriekkel tudtuk azt teljesen végig csinálni. A felsősök egyik beszéde is elmaradt légiveszély miatt. így a szülők és tanulók tábora elég csonkán jött össze a március 25-iki közös szentáldozásra.”

Azonban a beszámoló folytatásából kiderül, hogy a lelkigyakorlat megkezdése előtt azért elég komoly dolgok történtek, többek között az iskola épületét is lefoglalták a német csapatok, valamint a diákok is csak hiányos létszámmal lehettek jelen:

„Március utolsó harmadában az iskola munkájában már nagy zavarok voltak. Március 20-án délután iskolánkat lefoglalták a német csapatok számára, így otthon nélkül maradtunk.

Másnap megtartottuk Szent Benedek ünnepét, 22-én reggel pedig — a tervezettnél 2 nappal korábban — megkezdtük templomunkban az ifjúsági lelkigyakorlatot.”

Március 23-án a tanker. kir. főigazgató az O. M. kormánybiztos felkérésére telefonrendelettel az összes győri iskolákban a tanítást megszüntette. A vidéki tanulókat haza kellett küldenünk, így csak a helybeliek folytatták a lelkigyakorlatokat.”

Két napra, idegen helyszínen azért még megpróbálták az iskolaévet tovább vinni, könnyen elképzelhetjük mekkora sikerrel, de a szándék megvolt, hogy bármilyen körülmények között a munkát végezni kell.

„A tanker, főigazgató újabb telefonrendeletére március 30-án az előadást újra elkezdtük, de csak a helybeli tanulókkal. Mivel iskolaépületünk még le volt foglalva, az orsolyiták elemi iskolájának 3 termében és a Szent Imre internátus 3 tanulószobájában kezdtük meg a tanítást délelőtt és délután felváltva 6—6 osztállyal. Itt is hálás köszönetet mondunk a két intézmény vezetőségének készséges vendégszeretetükért.

A tanítás csak 2 napig tartott, mert a V. K. M. 8550/1944. sz. r. értelmében az iskolaév április 1-én véget ért.”

És még két szép idézet arról, hogy ezekben a nehéz időkben is az iskolának igyekeznie kell a tantervi, pedagógia előírásokra figyelni: lehetőleg meg kell tartani a filmbemutatókat, valamint foglalkozni kell „az állat- és növényvédelemmel”.

„4. Iskolai filmoktatás. Az iskolai év megrövidülése miatt a filmbemutatók elmaradtak.”

„5. Az állat- és növényvédelem ügye nagyon megérezte az iskolai év hirtelen bezárását. A madarak és fák napja elmaradt. A téli hónapokban a tanulók közül azért sokan állítottak fel madáretetőket és adtak enni az énekes madaraknak tanáraik buzdítására.”

Gondoljunk bele, hogy ebben az időszakban történt az ország német megszállása, valamint a sok emberéletet követelő győri bombázás.

A következő háborús tanév az 1944/1945-ös is csupán 4 hónapig tartott:

„Az előadásokat azonban helyiség hiányában szeptemberben még nem tudtuk megkezdeni. Iskolaépületünket már ápr. 25-én lefoglalták az O. M. kormánybiztos rendeletére a szétbombázott csapatkórház pótlására. Ezért okt. 2-án csak a tanárok szobáiban kezdtük meg az iskolai munkát. Az V—VIII. o. tanulóknak d. e. 8-tól 12-ig rendes előadásuk volt 40 perces órákkal, az I.—II.-ok kedden, csütörtökön és szombaton, a III.—IV. o-ok hétfőn, szerdán és pénteken d.u. 2-től ½ 6-ig kaptak 6—6 30 perces órát 5 perces szünetekkel. Mivel — különösen az alsó osztályosok — még 50%-ban sem jártak be rendszeresen az órákra, a jelzett órákon kívül még minden tanár a lakásán hetenként 3 órán át rendelkezésére állt.”

Az alábbi idézet rávilágít arra, hogy milyen nehéz körülmények között kellett dolgozni, valamint képet kapunk az „örök diák” mentalitásáról, akik számára a körülöttük zajló tragikus eseményeket talán fel sem fogva, leginkább annak örültek, hogy nem kell állandóan iskolába járni.

„A tanító munkának a sok légiriadó és a tanulók hiányos, rendszertelen iskolába járása miatt nagyon kevés eredménye volt. Az iskolába járó tanulók jó része is igen hiányosan készült és felhasznált minden jogcímet, hogy kimenthesse magát.

... megtörtént, hogy amikor d.e. légiriadó volt, d.u. az órákon a tanulók majdnem egy szálig exkuzáltak azzal, hogy a riadó miatt nem tudtak készülni.

Amikor az egyik jórendű helybeli tanulót kérdeztem, miért nem jött be, azt felelte : „Azt gondoltam, hogy csak lehet menni, de nem kell” Mindezt jórészt a helyzet bizonytalansága okozta, mert tanulóink lelkiületével egyébként nem volt baj.”

Az előbbi idézet utolsó mondatában Barnabás igazgató atya optimizmusa is megjelenik: „tanulóink lelkiületével egyébként nem volt baj”. Lehet-e ennél szebben megfogalmazni bármilyen történelmi

körülmény között a lényegét, minden tananyag és tanterv mellett, ami leginkább fontos, az a lelkiület. Nyilván az állami hatóságok is látták a helyzet tarthatatlanságát,

„Így az iskolai munka nem sokat veszített, amikor a miniszteri rendelet az iskolákat okt. 29-én ideiglenesen bezárta.”

Aztán még ebben az iskolaévben bekövetkezik a szovjet megszállás és a hatóságok által elrendelt ideológiai váltás, de legalább két hónapot már ismét a saját épületében tölthetett a bencés gimnázium. Megkezdődik az orosz nyelv tanítása is. A zavaros időket jól jellemzi az idézetben szereplő adat: a beiratkozott tanulók alig több, mint fele kaphatott bizonyítványt.

„Március végén az oroszok bevonulásával iskolaépületünkben orosz kórházat helyeztek el. Május 8-án hazajöttünk saját iskolaépületünkbe, miután tanárok, diákok és altisztek közös munkája rendbe hozta és itt zavartalanul tanítottunk júl. 7-ig. 17 tanuló rendkívüli tárgyként orosz nyelvet tanult ebben a tanévben. A beiratkozott 664 tanuló közül 343 kapott bizonyítványt.”

Az új időkhöz való alkalmazkodás nagyon gyorsan elvárásá lett, ami az 1945. május 4-i tantestületi jegyzőkönyvekből már jól látszik:

„A tanítás mellett nagy gondunk az új időkhöz megfelelő nevelés. Egyébként a mi nevelésünk eddig is demokratikus szellemű volt. A korszakellenesség, a faji és felekezeti gyűlölködés ellen mindig harcoltunk, nem volt nálunk különbség úri és szegény gyerekek közt az utóbbiak rovására, hanem csak az egyéni érték és teljesítmény számított az iskolai értékelésben. Meg vagyunk győződve, hogy a mi keresztény elveink, amelyekhez persze tántoríthatatlanul ragaszkodunk, a legteljesebb harmóniába hozhatók az új demokratikus világ eszmerendszerével.”

Mind ezek mellett az állami hatóságok ennél többet is kívántak, hogy az iskola folytathassa munkáját: *„Május 9-én az intézet részt vett a város és a pártok által rendezett béke-ünnepélyen a városháza előtti téren. E napon d.u. volt az ifjúság közös szentgyónása és másnap a közös szentáldozás.”* (1945. július 11-i jegyzőkönyv)

A kötelezően előírt ünnepségen ugyan képviseltette magát az iskola, de a jegyzőkönyvi megfogalmazás még bízik abban, hogy a megszokott bencés gimnáziumi programokat, lelki nevelést tovább lehet vinni. Emellett az igazgatónak és a bencés tanároknak esküt is kellett tenni az új rendszerre: *„Az igazgató bejelentette, hogy május hó 30-án Madocsai Pál h. tanker. főigazgató előtt az ideiglenes kormányra letette az esküt és felszólítására a tanári kar tagjai is letették az új hivatali esküt az előírt forma szerint.”* (1945. június 1-i jegyzőkönyv)

Az 1945/1946. tanévben évkönyv nem jelent meg, csak a konferenciák jegyzőkönyvei állnak rendelkezésre. Ettől a tanévtől a Szent Gellért Főiskola gyakorló gimnáziuma a győri helyett a pannonhalmi gimnázium lett (1268/1945. sz. főapáti irat).

A tanév előkészítésének legnagyobb témája a tankönyvek revíziója. Leginkább talán az alábbi szószerinti jegyzőkönyvi idézetek mutatják be a kialakult helyzetet:

„... az új időknek megfelelő történelem-tanítást beszélt meg a tanári kar.

Dr. Berta Orbán: Tankönyveinkben demokratikus szempontból egészen az első világháború utáni események tárgyalásáig semmi kifogásolni valót sem találtam, legfeljebb azt, hogy a jobbágy-mozgalmakat nagyon röviden tárgyalják a szerzők. Ezeknek, különösen a Dózsa György – féle nagy jobbágymegmozdulásnak, a jövőben sokkal több időt és teret kell szentelni.

...

Az első világháborút követő események demokratikus szempontból átértékelésre szorulnak, mert ismertetésük a tengely-politika fasiszta szellemét tükrözi vissza....

Dr. Kelemen Atanáz: ... Az első világháború utáni eseményeket pedig történelmi távlat híján a középiskolában tanítani úgy sem lehet...

Hollósi Konrád: Az újkornál mellőzendőnek tart minden olyan kitétel, mely Németországnak keleti törekvéseit rokonszenvvel és hamis színezettel tárgyalja.

...

Az igazgató bejelentette, hogy május hó 30-án Madocsai Pál h. tanker. főigazgató előtt az ideiglenes kormányra letette az esküt és felszólítására a tanári kar tagjai is letették az új hivatali esküt az előírt forma szerint.” (Az 1945. június 1-jei értekezlet jegyzőkönyvéből)

„... letárgyaljuk, hogy a földrajz és gazdaságtan tanításában a demokratikus elvek alkalmazása milyen változtatásokat kíván.

Földrajz: Dr. Kelemen Atanáz kifejti, hogy az új demokratikus Magyarország a szomszédokkal való békés viszony fejlődése érdekében, miután szomszédaink hivatalosan megnyugtatnak külföldre szorult magyarságunk népi irányban való szabad fejlődésére vonatkozóan, irredenta törekvésekkel nem foglalkozik. Ennélfogva, középiskoláinkban a földrajztanításnak is a trianoni Magyarország föld- és néprajzának tárgyalásánál az ebből folyó helyzetet kell állandóan szem előtt tartania mind földrajzi, mind gazdaságföldrajzi, mind pedig közigazgatási szempontból...” (1945. június 25-i jegyzőkönyv)

Földrajz: II.o. A balkáni államoknál nem szabad kisarkítanunk azt, hogy Magyarországból milyen értékes részeket kaptak (Románia, Szerbia).” (1945. július 2-i jegyzőkönyv)

Az 1946/1947. tanév évkönyve szerint a tanév nyugodtan indult. Fölmerült természettudományi tagozatos osztály indítása a latinos mellett, de a IV. évfolyamos szülők leszavazták: „a latinos érettségi minden felső iskolára képesít, a latin nélküli pedig nem, már pedig a 14 éves gyermek rendszerint még nem tudja végleg eldönteni, hogy milyen pályára menjen”. A tanév nyugodt folyásában megjelennek a külső gazdasági, anyagi nehézségek: „Január 8-tól fűtőanyag-

meztakarítás végett csak a tantermek felét fűtöttük és a tanulók naponta két csoportban jöttek a 30 perces órákra. Az első csoport 8-tól 11-ig, a második 11-től 2-ig tartotta óráit.” Ez egészen február 15-ig tartott. A tanév rendjének száraz leírásában itt-ott megjelenik, hogy milyen mértékben kellett megfelelni a külső állami elvárásoknak: *„Az április 5-i (nyilván az április 4-i felszabadulási ünnepségről van szó) ünnepségen nem vehetett részt az iffjúság, mert egyrészt a húsvéti szünet alatt esett meg, másrészt a rendelkezés csak az ünneplés napján érkezett. ... Április 29-én minden osztályban megemlékeztünk a május 1-i munka ünnepének jelentőségéről”.*

Az események mellett a szegénység a mindennapok része volt, a jótékonyaságról szóló részben olvashatjuk, hogy *„karácsonyi ünnepélyünk jövedelméből 24 tanulónak adtunk 20-20 forint segélyt és fél-fél kg. cukrot. Szent Benedek tiszteletére rendezett ünnepélyünk jövedelméből pedig 24 tanuló kapott cipőt 2925 Ft értékben.”*

Az 1947/1948. tanév befejezése után 1948. június 16-án bekövetkezik az iskolák államosítása, azaz a bencés atyáknak ki kell vonulniuk az iskolából. A tanévről szóló beszámolóban erre nincs semmi utalás, sőt úgy tűnik, hogy a háborús évek után az iskola visszaállt megszokott ritmusába, folytatta, ahogyan az előző évben is a tanév nyugodt, megszokott rendjét. Sőt ettől a tanévtől az 1945/46-ban VKM rendeletre (37.000/1945) létrehozott általános iskola is közös igazgatás alá került a gimnáziummal. Az előző két tanévben ugyan a bencés épületben működött, de a Győr-belvárosi egyházközségi általános iskolához tartozott. Az általános iskolát a gimnázium első négy évfolyama helyett hozta létre az állami hatóság, tehát csak ötödik évfolyamtól indult 1945-ben, viszont ebben a tanévben már első osztályos általános iskolásokat is felvettek, ami 23 fővel indult. Az ötödik osztályban 68-an, a hatodikban 70-en, a hetedik A-ban 60-an, míg a hetedik B-ben 62-en tanultak.

B) Második korszak 1950-től 1963-ig

A magyar állam és a püspöki kar 1950-es megállapodás alapján nyolc katolikus iskola működhetett négy évfolyamos gimnáziumként két-két párhuzamos maximálisan 40 fős osztállyal az 1950/1951. tanévtől kezdve. Iskolánk is ezen nyolc iskola közé tartozott, így a visszaadást követően szeptember 18-án megkezdődhetett a rendes tanítás. Az engedélyezett nyolc osztály helyett azonban csak hét osztály jött létre, mivel a végzős évfolyamon csupán egy osztály indulhatott hét fővel. Palla Dénes, aki 1951-ben a Révaiban érettségizett, ahová az államosítás után került, visszaemlékezése szerint *„a tanévnyitón civil ruhás emberek a végzős osztályokat átkísérték a*

Révaiba, így csak 7-en maradtak a IV. oszt.-ban: Garab Tibor, Pakucs Béla, Németh Kálmán, Pázmándi Pál, Pattantyús Á. Tamás, Tresits Mátyás, Takács Zoltán”.

Mivel a külső politikai nyomás miatt Győrből kevesen vállalták, hogy gyermeküket katolikus iskolába írassák, az iskola főleg vidéki diákokra számíthatott, azonban számukra meg kellett oldani a kollégiumi elhelyezést. Korábban a vidéki diákok az egyházmegye fenntartásában működő kollégiumban laktak. Új kihívásként jelent meg a diákotthon létrehozása a bencés épületben. Először a gimnázium 2. emeletén, majd a rendházi épület 2. emeletén helyezték el a diákokat. 1950-ben 21 diák költözhetett be, majd 1958-ig nagyjából 60 körül volt a létszám, ami 1962-re megközelítette a 150-et. Tudni kell ehhez, hogy az állammal kötött megállapodás a diákok összlétszámának felére engedélyezett kollégiumi ellátást. Az iskolai létszám az 1950/1951. tanév 151 diákjáról 1962/1963-ra 250 körülre növekedett. Az induló osztályok általában 39-40 fővel indultak, azonban az adatokból látszik, hogy erős volt a lemorzsolódás, aminek okai között nemcsak a tanulmányi követelmények, hanem a továbbtanulási lehetőségek is szerepet játszhattak, hiszen katolikus iskolából nem lehetett akármilyen felsőoktatási intézménybe bekerülni.

A korszak további részének bemutatását, egy-egy címszóhoz rendelt évkönyvi idézettel szeretném illusztrálni.

1.) Felvonulások, külső megjelenések

„A nov. 7-iki és május 1-i felvonulásban az iskola is részt vett, s természetesen az úrnapi körmeneten is.” (1950/1951)

2.) Nyári foglalkozás: bekapcsolódás a termelőmunkába.

„Ifjúságunk, megértve az idők szavát, tömegesen kapcsolódott bele mindjárt a nyári szünet elején úgy az ipari, mint a mezőgazdasági munkába. Ipari munkára az I-III. o. tanulók közül 77, mezőgazdaságira 74, másfajta munkára 4. oldalra 16 tanuló vállalkozott. Érettségizett diákjaink az érettségi után valamennyien munkába álltak.” (1952/1953)

3.) Társadalmi elvárások

„Az osztályfőnöki órákat részben a tanulók politikai és világnézeti képzésére használták fel, részben nevelési kérdések szolgálatába állították. Az önzetlenül vállalt társadalmi munkára (gyűjtések stb.) is ezeken hívták fel a figyelmet.”

„A főváros útbaeső nevezetes épületei mellett még három érdekes kiállítást láttak a tanulók. A Múcsarnokban a Székely Bertalan kiállítást, az Építőmunkások székházában pedig a Német Demokratikus Köztársaság műanyag kiállítását. Megtekintették még a Vármúzeumot és külön engedéllyel a várpalota újonnan feltárt ásatásait.” (1955/1956)

4.) 1956-os események az 1956/1957-es évkönyvből

„Október 25-én már Győrött is érezhető volt a pesti események hatása. 26-án csak az első órát tudtuk megtartani, és ezután két héten át a tanítás ugyan soha meg nem szakadt, de csak hiányosan folyt.”

„Nov. 12-től kezdve ellenben szabályos órarend szerint indult meg a tanítás. Győr a nyugatra tartó disszidálók átmenőhelye volt. Ez a tény nem maradt hatáskülső az ifjúságra. Tanulóink közül – részben szüleikkel együtt – 56 ment nyugatra és csak kettő tért vissza közülük.”

„...még a legnehezebb napokban sem történt súlyos fegyelmezetlenség vagy rendzavarás, hanem a közösség tagjai egymással és egymásért a fegyelem szilárdságában maradtak együtt.

Az októberi események vihara is mindössze négy növendékünket sodort nyugatra. Ezek is olyanok, akiknek családja már régebben kint élt.”

Ez utóbbi adat azonban valószínűleg a statisztika megszépítése volt, hiszen az 1956/1957-es tanév során az iskolából kimaradtak száma szokatlanul magas, 71 fő.

5.) Bejutás a felsőoktatásba

„Az előző évben érettségizett tanulók tovább-tanulásának adatai: 34 növendékünk kérvényét terjesztettük fel, ezek közül 7 nyert felvételt: kettő a Műegyetemen, egy az orvosin (fogorvos) és négy a magyaróvári Mezőgazd. Akadémián. Fájó, hogy a hét kitűnő eredménnyel érettségizett közül csak kettő van a felvettek között.” (1957/1958)

„Tanulóink közül 59 adta be folyamodványát egyetemi felvételre, 30 az idén érettségizettek közül, 29 a régiek közül. Felvételt nyert az újak közül 8 (26,7 %), a régiek közül 11 (37,9 %), összesen tehát 19 (32 %). Orvostudományi egyetemre 3 nyert felvételt, műszakira 7, jogtudományira 1, tudomány egyetemre 2, közgazdaságra 1, gazdasági akadémiára 3, pedagógiai főiskolára 1, erdőmérnöki főiskolára 1. Ezekon kívül 4 tanulónk jelentkezett egyházi pályára, 2 világi papnak, 2 szerzetesnek.” (1960/1961)

6.) Vallásos nevelés

A vallási nevelésről először van szó 1950 óta az 1957/1958-as évkönyvben:

„A vallásos nevelés nem kezdődhet a középiskolában. A gyermeki öntudatébredésnél kellene kezdődnie. **Az iskolai vallásos nevelés nem is annyira a vallási ismeretek hiányát kénytelen nélkülözni; sokkal inkább nélkülözi a gyermekévekbe belegyökérző gyakorlat hiányát.** Az ismeretek hiánya pótolható, az élet hiánya a legtöbb esetben pótolhatatlan.”

7.) Közös érettségi találkozók

Először találunk említést a régi diákokkal való kapcsolattartásra az 1958/1959-es évkönyvben.

„Az idei iskolaév végén a 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 évvel ezelőtt érettségizettek keresték fel régi iskolájukat, összesen 218-an.” (1958/1959)

„Az idei iskolaév végén a 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 és 50 évvel ezelőtt érettségizettek keresték fel régi iskolájukat, összesen 196.” (1959/1960)

„Az idén az iskolai év végén a 6, 15, 20, 25, 30, 34, 40, 50, 58, 60 évvel ezelőtt érettségizettek keresték fel régi iskolájukat, kb. 210-en.” (1961/1962)

8.) A béke ügye

„1962. nov. 30-án Rozsályi Menyhért püspöki vikárius tartott a tanári karnak és az ifjúságnak hatalmas előadást a béke jelentőségéről, ápr. 25-én pedig Mihácz József vikárius, a Kat. Szó felelős szerkesztője és Kézai Béla szerkesztő kat. sajtónapot tartottak, s ez alkalommal Mihácz József a béke ügyének néhány időszerű kérdéséről, Kézai Béla pedig a kat. irodalom feladatairól és jelentőségéről tartott előadást. Mindkét alkalommal az igazgató köszöntötte az előadókat és köszönte meg végül az előadást. Szavalatok és énekek tették ünnepélyesebbé az előadásokat.”

2.) Dr. Danczi Villebald igazgató (1963 – 1973)

Az igazgatóváltásra Holenda Barnabás nyugdíjba vonulása miatt került sor. Danczi Villebald Prágában, Pozsonyban és Budapesten végezte tanulmányait, magyar és szláv nyelvészetből doktorált. Az orosz nyelvet jól beszélte, így ő volt az első képzett orosz tanár. 1941-től pannonhalmi

gimnáziumi és főiskolai tanár 1948-ig. 1947-ben jelent meg *Orosz nyelvkönyv a katolikus általános iskolák V. és VI. osztálya számára*, amelynek szerzője volt. 1951-től 1962-ig állami iskolai tanár volt, majd az 1962/1963. tanévben Pannonhalmán volt tanár és főprefektus, innen nevezte ki Legányi Norbert főapát győri gimnáziumi igazgatónak.

1.) Az igazgatósága alatt megjelent évkönyvek új témája a „hazafias nevelés”, ehhez lássuk az alábbi idézeteket:

„Iskolánk munkájában bőven érvényesül a hazafias nevelés. A hazaszeretet állandó hangsúlyozásán kívül az ünnepségek és a megemlékezések tartalmi és formai feldolgozása a haza tiszteletét és szeretetét célozza.

Az ifjúság gondolatvilágát a fegyelmezett gondolkodásra, a tökéletes munkára és a haladásért való helytállásra neveljük. Különösen a magyar nyelv és irodalom, történelem és földrajz nyújtotta lehetőségeket használják fel érzelmi vonalon is a szaktanárok.

Az orosz nyelvi órákon az orosz hazafiasságot ismertető olvasmányokat szintén jól fel tudtuk használni a hazafias nevelésben. A hazafias hagyományok gondos ápolása mellett fokozott gondot fordítottunk hazánk építkezési eredményeinek ismertetésére és nagyrabecsülésére.” (1963/64)

Az 1969/1970-es évkönyvben a témakör erősen kibővül, hiszen két nagy államilag rendkívül fontos jubileum esett erre a tanévre, de olvassuk a szószerinti idézetet.

„Az 1969/70. tanévben a hazafias nevelés célravezető módja és eszköze volt a két jubileum. Ezek megünneplésére való felkészülés és maga az ünnepély komoly hatást váltott ki ifjúságunk körében. Az ünnepélyek előkészítése Bognár Lambert és Jáki Teodóz ünnepélyrendezők gondja volt.

Hazánk felszabadulásának 25. évfordulóját és Lenin-centenáriumot 1970. április 3-án ünnepelte intézetünk. Az ünnepélyen megjelent Jankovics György a Győr-Sopron Megyei Tanács V.B. Művelődésügyi Osztályának vezetője. Kovács István egyházügyi tanácsos és Rákosi Elek püspöki helynök. Az ünnepély szónoka dr. Timkó Imre a Hittudományi Akadémia tanára volt.

A Lenin-centenárium tiszteletére intézetünk Kemény Dózsa és Bárdos Oresztész tanárok rendezésében bélyegkiállítást rendezett. A kiállítás kiemelkedő része volt a Lenin életét és munkásságát bemutató bélyegmotívum-összeállítás.”

További kötelező ünnepségeket bélyegkiállítás szervezésével teljesített az iskola:

„A győri kiállításunk méreteire jellemző, hogy 100 keretben 1200 albumlapon láthattuk hazánk felszabadulásának eseményeit bélyegeken, akkor készült képekkel illusztrálva; a Lenin életét és munkásságát bemutató különféle bélyegmotívum-összeállításokat; Ötvenéves a Párt, a Magyar

Tanácsköztársaság 50. évfordulója, a Tanácsköztársaság által kibocsájtott és az azóta megjelent összes emlékbélyegeit; Marx, Engels a bélyegeken; a munka, béke, irodalom, sport, zene, úrkutatás, holdrakéta, ember a Holdon, hazánk tájai, virágok, állatok stb. bélyegeken.

A kiállítások méltóan és szemléltetően bizonyítják iskoláink szakkörei lelkes munkáját.”

Az alábbi idézet mutatja, hogy a külföldi tanulmányi kirándulások, hogyan illeszkednek a „hazafias nevelésbe”, legalább is az évkönyvi beszámoló szerint:

„A tanulmányi kirándulások az ország megismerése által szintén a hazafias nevelést szolgálják. A tanév során a két III. osztály Csehszlovákiában volt kirándulni. Láthatták miben vagyunk előbbre, esetleg elmaradva; hogyan kell jobb munkát végeznünk, hogy megálljuk helyünket a népek versenyében, a szocialista államok közös segítségnyújtásában.” (1971/72)

2.) Kevésbé volt sikeres azonban a gimnázium az egyetemi felvételik tekintetében: *„Az iskolánkban 1964-ben érettségizettek közül 22-en jelentkeztek egyetemi felvételre.”* Egyébként ebben az évben 38-an érettségiztek. *„Felvettek 8-at, vagyis 36 %-ot. A régebben érettségizettek közül 23-an folyamodtak, és 8-at vettek fel, azaz 34 %-ot. Együttesen 45-en folyamodtak, felvettek 16-ot, 35 %-ot. Ezeken kívül 7 tanulót vettek fel kispapnak a szemináriumokban.”*

3.) Danczi Villebald igazgatósága alatt az 1963-tól 1972-ig terjedő időszakban a gimnázium létszáma átlagosan 280 körül volt, a diákotthonban lakó tanulók száma 150 és 160 között ingadozott. A beiskolázási adatok viszonylag jónak tekinthetők 35 körüli átlagos osztálylétszámokkal.

3.) Bánhegyi Miksa igazgató (1973 – 1977)

1973-ban dr. Szennay Andrást választották pannonhalmi főapátnak. Az 1973-as igazgatóváltásba minden bizonnyal ez a körülmény is belejátszott. Az új elképzelés része volt, hogy szétvált az igazgatói és a házfőnöki pozíció. A házfőnök ebben az időszakban Csizmadia Gerő atya volt.

Az 1973/1974-es évkönyvből kiderül, hogy a hitoktatás a maihoz hasonlóan ekkor sem volt könnyű feladat:

„A hittan órákon a diákok magatartására jellemző a vitakozó hajlam, néha azonban küzdeni kell a fegyelmezett dialógusért, főleg az 5. és 6. órában, mert mindenki egyszerre akar kérdezni.

Füzet vezetésük az alsó két osztályban mintaszerű, a harmadik és negyedik osztályban azonban akadnak rendetlen füzetet vezető fiúk.”

A „hazafias nevelés” továbbra is hangsúlyosan szerepel az évkönyvekben (kiemelés tőlem).

„Hogy hazafias nevelésünk nem megy el tanulóink füle mellett, annak meggyőző bizonyítéka volt a II.a osztály által rendezett karácsonyi ünnepélyünk. Ennek témáit a tanulók választották meg, s így szép hármashangzatban csendült fel a kizsákmányolás és a faji megkülönböztetés elleni harc és a háború elítélése, valamint a béke vágya. Az igazgató ezen az ünnepélyen meghatottan beszélt saját 1944-es karácsonyáról Biztosak vagyunk abban, hogy ez a vallásos ünnepség a hazafias érzést és a béke igenlését is megerősítette tanulóinkban. (1974/75)

Ugyanez a téma egy évvel később (kiemelés tőlem):

„A hazafias érzéseknek ezt az oldalát segítik elő a diáklevelezések is, tanulóink közül sokan leveleznek NDK-beli, szlovák és szovjet diákokkal. A szünidőben viszonylag sokan utaznak a környező országokba, hogy azoknak tájaival, szokásaival, népeivel ismerkedjenek.

Segítői voltak hazafias nevelésünknek ebben a tanévben is a Megyei Rendőrfőkapitányság megbízottai által tartott BM tárgyú osztályfőnöki órák: a II. osztályokban a fiatalkori bűnözés, a IV. osztályokban az államellenes bűntettek volt most is az órák témája. Bizunk abban, hogy hazafias nevelésünk eléri célját, s tanulóink később munkás polgárai lesznek hazánknak, harcolni fognak a békéért, s ha szükséges lesz, fegyverrel is megvédik hazánkat. (1975/1976)

A kulturális életet, illetve annak iskolai közvetítését is meghatározta a külső elvárás (kiemelés tőlem):

„Ebben a tanévben, a közművelődési párthatározat szellemében is, többször vettünk részt közművelődési intézmények bemutatóin, kiállításain.

Nagy számban nézték meg tanulóink az ajánlott filmeket, amelyeknek politikai vonatkozásaik voltak: Szállnak a darvak, Szembesítés, Mit csinálnak a cigánygyerekek. A vidékről bejárókat leszámítva teljes létszámban vettünk részt a Grúz Zenei Esten, az osztályok megtekintették a Múzeum felszabadulási kiállítását és ugyanott a Jedlik Ányos emlékkiállítását is.” (1974/1975)

Nagy eredménynek számított, hogy az 1976/1977. tanévben egyházi és állami méltóságok részvételével meg lehetett ünnepelni az iskola fennállásának 350. évfordulóját, valamint 1948 után első alkalommal jelent meg az évkönyv nyomtatott formában, persze ennek az 1990-es évekig nem lett folytatása. Az alábbiakban a jubileumi év eseményeinek beszámolóiból idézek (kiemelések tőlem).

„1977. május 21-én ünnepelte iskolánk alapításának 350. évfordulóját, valamint azt az örvendetes tényt, hogy ennek az időszaknak pontosan a felét, 175 esztendőit tanítottak ebben az iskolában a pannonhalmi bencések.

A májusi jubileumi ünnepségen megjelent dr. Lékai László bíboros, primás, esztergomi érsek, dr. Fábíán Árpád szombathelyi, Kádár László veszprémi és dr. Pataky Kornél győri megyéspüspökök, dr. Keresztes Szilárd hajdúdorogi görög katolikus segédpüspök, dr. Klempa Sándor püspök, az intézet öregdiákja, dr. Szennay András pannonhalmi főapát. Jelen voltak a szerzetesrendek tartományfőnökei, dr. Albert István a piarista, Balázs Sebestyén ferences és Kárpát M. Relindisz az iskolánövérnek képviselője. Eljött Kapuy Vitál főigazgató, a Katolikus Középiszkolai Főhatóság előadója, dr. Nyíri Tamás c. prépost, a Hittudományi Akadémia e.i. dékánja.”

Az ünnepségen elhangzott igazgatói beszédből:

*„Nem volt könnyű megtalálni a helyünket a szocializmust építő hazánkban. Voltak súlyos problémáink, de úgy érzem, sőt talán helyesebb ez a kifejezés: biztos vagyok abban, hogy már megtaláltuk a helyünket benne. Néhány évvel ezelőtt egy pannonhalmi ballagási beszédemben azt mondtam a búcsúzó diákjainknak: **'Nem ellenállónak, nem lázadónak, nem az élet peremére szorult csalódottnak küldünk benneteket... nem a karavánt ugató kutya szerepét szántuk és szánjuk nektek'**. Az utóbbi években még jobban megerősödhetett bennünk az a tudat, hogy nem kívülálló vagyunk, benne menetelünk mi is az előrehaladó karavánban, iskolánk is megkapja szerepét a munkában, a haladásért, a jobb életért vívott harcban. **S diákjaink vallásos meggyőződésükkel is megtalálhatják a helyüket társadalmunkban.**”*

Ebben az időszakban (1972 – 1976) drámai létszámcsökkenés következett be. A gimnázium létszáma ez alatt a 4 év alatt 280-ról 208-ra csökken (3/4-ére!!!). A következő 1977/1978. tanév az iskola történetének legalacsonyabb létszámát éri el 189 diákkal. A kollégiumi létszám gyakorlatilag nem változik, elfogynak a győri és a bejáró diákok. 1976-ban csak egy osztályt tudnak indítani. Pannonhalmán felmerül a gimnázium feladásának a gondolata. Bárdos Oresztész atya közlése szerint a győri bencés tanárok mindenképpen amellet voltak, hogy maradjon továbbra is bencés kézben az iskola, hiszen a feladás a kommunista államnak tett engedménynek látszana.

4.) Jáki Zénó igazgató (1977 – 1982)

Ebben az időszakban készül el Cziráki László atya aktív közreműködésével az új diákkönyvtár, a könyvtár ma az ő nevét viseli. Érdeemes egy rövid idézetet elolvasnunk a megnyitás alkalmával tartott beszédből:

„Kedves Vendégeink! Kedves Ifjúság! Kedves Tanártársaim!

Prózai szerep az én feladatomban: ismertetni a könyvtárat, annak állományát, hogy alakult ki, milyen összetételű ma ... A Szenczi Molnár szótártól a Czuczor-szótáron át a 29 kötetes szovjet lexikonig, és a mozgalmi brosúra-irodalom könyvritkaságáig sok könyv szolgálja a megismertetést és gyönyörködtetést. (Cziráki László, 1979. jún. 6.)

1980-ban a Szent Benedek emlékév kapcsán közösen ünnepeltek a bencés iskolák.

„Május 31-én a pannonhalmi bencés monostor szabadtéri oltáránál szentmisével kezdődött a Szent Benedek 1500. évfordulójára emlékező ünnepség, melyen rész vett a győri és pannonhalmi gimnáziumok tanári kara és diáksága.”

Valamint *„Két kiemelkedő esemény volt az idén: Felszabadulási ünnepségünk és Farkas Bertalan ürrepülése.” (1979/1980.)*

Az 1980-as évek elején először volt lehetőség komolyabb fejlesztésekre a világháború befejezése óta, nagyrészt külföldi bencés apátságok támogatásának segítségével. Az 1981/1982-es évkönyv beszámolója szerint: *„Beköltözhető állapotba került az igazgatói iroda két helyisége. Megindult az alagsorban az önkiszolgáló étterem működése. Kész az orvosi szoba berendezése.*

Átrakták a gimnázium tetőzetének léceit és cserepeit, a manzard ablakokat kialakították, a bádogos munkát elvégezték. A födém vasgerendáit helyére rakták.”

Beiskolázási adatok ebben az időszakban (1977 – 1981): A fejlesztéseknek és a politikai enyhülésnek megvolt az az eredménye, hogy ebben az időszakban a diákotthoni létszám 53 fővel és a gimnáziumi létszám 83 fővel emelkedett, a korábbi évek mélypontjához képest. Évente 20-30 diákkal volt több, 1982-re 282-re emelkedett az iskola létszáma, nagyjából ez a szám maradt az évtized végéig, a rendszerváltásig.

5.) Luif Otmár igazgató (1982 – 1987)

Ez a korszak újabb fejlesztésekről szólt, a diákok életkörülményei javultak az új, akkori időkben nagyon korszerűnek és elegánsnak számító diákotthoni rész kialakításával 52 fő részére a gimnázium tetőterében. Ugyancsak felújításra kerültek a gimnázium folyosói, a lépcsőház, valamint a főzőkonyha. Kialakításra került egy biológia szaktanterem és szertár a gimnázium földszintjén, továbbá az akkor korszerűnek számító audio-vizuális eszközökkel (diavetítő, írásvetítő, magnetofon) lett felszerelve minden tanterem. Egy jó lehetőség adódott ekkor, dr. Nádasy Alfonz atya adományából megvásárolták a pinnyédi sporttelepet, ahol végleges helyet kaphattak a pannonhalmiakkal közös túrakenek, valamint egy füves focipálya és salakos tenispálya készült, amit szinte minden nap használtak a diákok. Jellemző módon ebben az időszakban egyházi intézmény nem szerezhette tulajdont, így négy atya, mint magánszemély nevére vették meg a telket.

Az iskola létszáma ebben az időszakban 280 körül, a kollégium létszáma 200 fő körül alakult. Tehát jellemző módon alig volt győri, vagy bejáró tanuló.

6.) Csóka Gáspár igazgató (1987 – 1989)

Otmár atya lemondása miatt került sor igazgatóváltásra. Közvetlenül az 1990-es rendszerváltást megelőző két iskolai év az 1950-ben kialakult iskolaszervezet alapján működik. Négy évfolyamon két párhuzamos osztály. Minden osztályfőnök és prefektus bencés szerzetes.

Továbbra is minden tanév elején az Állami Egyházügyi Hivatal (ÁEH) működési engedélye kell a tanárok részére.

7.) Dr. Kiss Barnabás igazgató (1989 – 1991)

Dr. Szennay András főapát úr a rendházban tartott vizitáció után úgy döntött, hogy Csóka Gáspár atyát Pannonhalmára helyezi alperjelnek, dr. Kiss Barnabást, aki eddig a rendi növendékek elöljárója volt Győrbe nevezi ki igazgatónak.

1989-ben, a rendszerváltást megelőző évben látványosan megnőtt az érdeklődés iskolánk iránt, 250 körüli jelentkező volt évente, első lépésként az új igazgató a négy évfolyamos képzésben három

kilencedik osztályt indított főapáti engedéllyel. Dr. Szennay András főapáti szolgálata végén (1991) Barnabás atya lemondott igazgatói megbízatásáról.

8.) Németh Lőrinc igazgató (1991 – 1998)

A gimnázium iránt megnövekedett érdeklődés szükségessé tette, hogy az eddig a gimnázium második emeletét elfoglaló kollégiumi rész más helyen kerüljön elhelyezésre. Jó lehetőség adódott az iskola szomszédságában lévő telek megszerzésével és azon új kollégium épült. A telek megvásárlásban a város komoly segítséget nyújtott. A telket az intézmény ajándékba kapta, azonban nyolc lakás bérlőit kellett kártalanítani 20 millió Ft összegben, ez utóbbi összeget Dr. Várszegi Asztrik pannonhalmi főapát úr biztosította külföldi forrásból. A külföldi magyar bencések által összegyűjtött pénzalap, amit a Pannonthalmi Főapátság közvetítésével megkapott az intézmény, biztosította az építkezés anyagi fedezetét. Az 1993/1994-es tanév folyamán elkészült a 102 fő befogadására alkalmas kollégiumi épület, amit 1994. szeptember 1-jén birtokba vehettek a diákok.

Az 1990-es évek elején lehetővé vált és nagy igény mutatkozott a négy évesnél hosszabb (hat, illetve nyolc) gimnáziumi képzésekre. Intézményünk a hat évfolyamos mellett döntött, mivel nagyrészt kollégiummal egybekötött képzésben gondolkodott. A 10 évesekkel (8 évfolyamos gimnázium) való foglalkozást túl nagy kihívásnak tekintette. 1994/1995. tanévben indult meg az első hat évfolyamos gimnáziumi osztály. A négy évfolyamra pedig két osztály felvételét tervezték, ami iskolánk mai szerkezetét is meghatározta 2018-ig.

Ezenkívül két nagyobb fejlesztés történt az épületben, egyrészt a Jedlik Terem kialakítása a gimnázium földszintjén a Jedlik Ányos Társaság és a budapesti Elektrotechnikai Múzeum támogatásával, valamint a diákkápolna megépítése a díszterem padlásterében Makovecz Imre tervei alapján. A Jedlik Teremben a mai napig megtalálható a Jedlik Ányos életét és tevékenységét bemutató állandó kiállítás, amely egyúttal a tanári konferenciák és az érettségi vizsgák helyszínét adó reprezentatív teremként is funkcionál.

1994-től 1998-ig négy alkalommal nyomtatott formátumú évkönyv jelent meg klasszikus formában, amely nagyobb részt a tanárok tanulmányait tartalmazta, rövid összefoglalót az iskolaévről, továbbá a diákok tanulmányi eredményei is megtalálhatóak benne.

A kollégiumi létszám 200-ról 220 fölé emelkedett ebben az időszakban, a gimnáziumi létszám pedig 350 és 400 között ingadozott, de figyelembe kell venni, hogy felmenő rendszerben a korábbi három párhuzamos osztály helyett az évfolyamonkénti egy hat évfolyamos osztály és kilencediktől két négy évfolyamos osztály indítása volt az elképzelés.

9.) Csóka Gáspár igazgató (1998 – 2006)

1998-ban ismét Csóka Gáspár atya lett a rendház főnöke és a gimnázium igazgatója. Jelentősebb fejlesztések ebben az időszakban: új, korszerű diákebédlő a rendház földszintjén (1999), valamint a gimnázium külsejének és tetőfedésének teljes felújítása (2000).

Ebben az időszakban kezdett csökkenni az iskolába jelentkezők száma, valamint a bekerülők tanulmányi eredménye is gyengébb volt a korábban megszokottnál. Egyik alapvető okként megemlíthetjük, hogy ekkorra épült ki újra országosan a katolikus iskolarendszer, vagyis az egyházi oktatást igénylők lakóhelyük közelében is találhattak hasonló színvonalú intézményt, így a beiskolázási lehetőség egyre inkább a Nyugat-Dunántúlra szorítkozott.

10.) Horváth Dori Tamás igazgató (2006 – 2012)

Dr. Várszegi Asztrik főapát 2006-ban az addigi pannonhalmi igazgatót, Tamás atyát nevezte ki a gimnázium élére. Ő azonnal fölismerte, hogy szerkezeti átalakulásra van szükség, mivel az intézmény egyre nagyobb beiskolázási gondokkal küzd, amelynek a következő okait lehetett adni: a szombati tanítás nem vonzó a győri és környékbeli potenciális diákok számára; csökken az igény a teljes bentlakásos kollégiumra, gyakoribb a hazautazási igény; a demográfiai csökkenés és az országosan meg-növekedett számú egyházi iskolák miatt kevesen jönnek távolabbról.

Első lépésként az új igazgató már a 2006/2007. tanév kezdetén megszüntette a szombati tanítást, hogy így nyissuk meg az iskolát a városi diákok felé. A kollégiumban megmaradt a hétvégi ügyelet, az első időkben a diákok 30 – 40%-a tartott erre igényt.

A 2006/2007. tanévben az egyre csökkenő érdeklődés elérte mélypontját: *a 4 évfolyamos képzésre (2 osztály) összesen 61-en, a 6 évfolyamos képzésre (1 osztály) 45-en jelentkeztek.*

A 9. évfolyamra a felvételi lezárulta után 37 fő maradt, így egy 18 és egy 19 fős osztály indulhatott. Azért döntöttünk a két osztály megtartás mellett, hogy egyelőre a tanári kar létszámán ne kelljen változtatni.

2007 őszén születik meg a döntés, hogy a következő 2008/2009. tanévben a 9. évfolyamon megnyitjuk az iskola kapuit a lányok előtt is, hogy lehetőséget adjunk a minket választó családoknak, hogy valamennyi gyermeküket hozzánk írássák be. Ezzel megnő a jelentkezők száma, azonban a felvettek közül első alkalommal csupán 18 lány fogadta el a felvételt, utána azonban elkezdett növekedni a diáklányok száma, arányuk 2012-re elérte a 40%-ot.

A létszámban a mélypont a 2007/2008. tanév volt, amikor a tizennégy osztályba összesen 356 tanuló járt, vagyis az átlagos osztálylétszám 25 körül volt. 2012-re az iskola létszáma már elérte a 470-et, tehát egyre inkább úgy látszott, hogy az iskola stratégiaváltása sikeresnek bizonyult.

Nagyobb fejlesztések ebben az időszakban a gimnáziumi vizesblokkok teljes felújítása és átalakítása (2007 – 2008), női mosdók kialakítása. Megszépült az igazgatói iroda (2007), valamint az osztálytermek teljes körű felújítása is megtörtént (2008 – 2010). A rendházi kollégiumi szárny az új igényeknek megfelelően az emeletes ágyak megszüntetésével teljes felújításra került (2007). Ugyancsak pályázati pénzből elkészült az intézmény komplex akadálymentesítése, ami magában foglalta a lift beépítését (2011).

A változtatások magukkal hozták a fiúk kollégiumi létszámának csökkenését, a 2006-os 200 körüli létszám 2012-re 100 körülire fogyott.

11.) Tóth Konstantin igazgató (2012 –)

2012-ben a győri bencések közössége Pannonhalmától független perjelséggé vált. Tamás atya lett a perjelség elöljárója, aki az igazgatói munkára korábbi helyettesét Tóth Konstantin atyát nevezte ki, aki a megkezdett munka folytatása mellett döntött. Ekkor már beértek a változtatás eredményei, hiszen leérettségizett az első lányos osztály, tíz év után az iskola férőhelyei maximálisan beteltek a csökkenő gyermeklétszám ellenére. A gimnázium létszáma változatlan szerkezetben (14 osztály) 2017-re 540-re növekedett, ami 38 fölötti átlagos osztálylétszámot jelent.

A 2018/2019. tanévet a nagy érdeklődés miatt két párhuzamos hetedik osztállyal kezdtük, így a létszám 15 osztállyal 575-re nőtt. Erre azért is kerülhetett sor, mert a Magyar Államtól megkaptuk az iskolával szemközti Lloyd épületét, ahol öt nagyméretű tantermet és négy kisebb csoporttermet

tudtunk kialakítani 2018 nyarán. Ezzel párhuzamosan viszont a fiúkollégiumi létszám tovább csökkent, a 2018/2019. tanévben 52 fiúkollégista diákunk van. Közben a lányok kollégiumi létszáma 65-re nőtt, akik az orsolyita lánykollégiumban, illetve az Apor Iskola kollégiumában kaptak elhelyezést.

2021. szeptember 1-től az orsolyita nővérek a lánykollégium fenntartói jogát átadták a Szent Mór Bencés Perjelségnek. Ezzel a lánykollégium önálló intézményként megszűnt, a Czuczor Gergely Bencés Gimnázium és Kollégium „telephelye” lett, mint annak Szent Orsolya Leánykollégiuma. Az 50 fős lánykollégium diákjainak 90%-a iskolánk tanulója, így lehetőség nyílt arra, hogy számukra ugyanolyan színvonalú ellátást biztosítsunk, mint amit a fiúk is megkapnak. Ezenkívül nagy könnyebbség, hogy a felvételinél a lányok kollégiumi igényeit is figyelembe tudjuk venni.

A hat évfolyamos képzés iránti igény továbbra is megmaradt, ezért felmenő rendszerben az intézménynek a 2023/2024. tanévben 20 osztálya lesz.

A 2021/2022. tanévben 18 osztályunk és 720 diákunk van, közülük 401 a lányok száma. A fiúkollégiumban 61 diák van, a lányok közül 40-en vannak az orsolyita, 9-en az Apor kollégiumban.

Jelentősebb fejlesztések ebben az időszakban: valamennyi tanterem felszerelése IKT eszközökkel, az Iskola utcai kollégium vizesblokkjainak teljes felújítása, nyelvi terem és fizikaterem kialakítása a tetőtérben. A Lloyd épületének iskolai célokra való átalakítása.

Ebben az időszakban újra indul a tanév végi nyomtatott kiadványok sora, nem a klasszikus évkönyvi formában, hanem a tanévről szóló színes képes beszámolóként, amit minden diákunk, tanárunk és alkalmazottunk a tanév utolsó napján kézbe vehet.